

UKA 2013/20

Jens B. Frederiksen

Allaffeqarfilinnik Inatsisartut illorsualiuunnissaannut Inatsisartoqarfip pilersaarutaa

pillugu Inatsisartunut ilaasortat akuersillutik aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartut Siulittaasoqarfiat)

(Siullermeernera)

Demokraatin aallarniutigalugu oqaatigissavarput, Inatsisartut Siulittaasoqarfiani sinniisuitaqannginnatta. Taamaattumik isumassarsiamut matumunnga suleqataanikuunngilagut taamatullu aamma suliamut akuutinnejnarnerput killeqarsimavoq taamaallaat uanga siulittaasutut Siulittaasoqarfimmut aggersarneqarnikuugama ilisimatinneqarnissara oqaloqataanissaralu siunertaralugit.

Tamatumunnga atatillugu suliap aningasalersornissaa pillugu apeqquteqarpunga eqqumiimmat nutaamik illorsualiorneq pioreersumik iluarsaassinetulli akeqartussatut tagginneqarsimammatt. Paasivara tamatuma kingorna Inatsisartut illorsualiuunnissaat akisunerungaatsiartussanngorsimasoq pioreersumik iluarsaassinermut naleqqiullugu.

Siunnersuumminut tunngavilersuutit Siulittaasoqarfik oqarpoq nutaamik illorsualiornissamut kikkut tamarmik isumaqataasimasut. Siulittaasosqarfip taamatut inerniliisimanini nammineq akisussaaffigissavaa. Demokratilli sinnerlugit oqaatigisariaqarpala uangut isumaqataanngilluinnaratta.

Suliaq uatsinnut saqqummiunneqarmat oqaatigineqarpoq illorsuarmik nutaamik sanaartornermut 95 mio. koruunit aningasartutigineqassasut. Tassunga atatillugu aamma oqaatigineqarpoq Naalakkersuisut suleqatigisiitaliaata taggissimagaa sukumiisumik illorsuarmik pioreersumik iluarsaassineq 90 mio. Tassani paasinarpoq iluarnerussasoq nutaamik illorsualiorqarpal.

Inatsisartut Siulittaasuannik ataatsimeeqateqarninni oqaatigaara qularalugu illorsualiorneq 95 mio. koruuninik akeqarsinnaanissaa, Nuummi allaffissuaq quleriaaq akisunerunikuummat. Aali nunagissaaneq ilanngunnagu.

Aamma erserpoq illorsualiornissaq 200 millioner koruunit missaanni akeqarnissaa ilimanarnerusoq 100 millioner koruuneqarani. Aamma maannakkut kialluunniit ilisimanngilaa sanaartorneq suli akisunerussanersoq. Siulittaasoqarfip takorloorpaa sanaartortoqassasoq taarsigassarsinikkut, tassa imappaq ukiuni tulliuttuni 30-nik attartornermut akiliutissat 300 millioner koruuninit amerlanerusut illuartittariaqassapput.

Demokraatin Siulittaasoqarfimmik ataatsimeeqateqarnitta siulliup kingorna aalajangerpugut apeqqutitta akineqarnissaat utaqeqeqqaarniarlugu tamatuma kingorna nalilerusukkatsigu aningasatigut akilersinnaassanersoq aamma inuiaqatigiit pisariaqartitaannut sanaartugassaq naapertuunnersoq.

Atagu paatsuugassaanngitsumik naqissuserlara: Imminut akilersinnaanngilaq aamma inuiaqatigiit pisariaqartitaannut naleqqiullugu ingasattajaarpallaqaqaaq.

Demokraatin isumaqarpugut, aningasat taakku allanut pitsaanerujussuarmik atorneqarsinnaasut. Eqqunngitsutut isigaarput aningasat taama amerlatigisut Inatsisartunut atorneqassappata peqataanik isiginiannguarlugu atuartut atuarfinni aserfallassimaqisuni peqqinnangitsunilu atuartinneqartartut. Eqqunngitsutut isigaarput aningasat taama amerlatigisut Inatsisartunut atorneqassappata peqataanik isiginiannguarlugit inuit angerlarsimaffimmik oqussimanerat pissutigalugu atungarliortut, angerlarsimaffisa iluarsaannissaannut akissaqartoqanngimmat. Aamma sualummik kukkunertut isigaarput politikerit aammaarlutik imminnut pavungarsuaq inisseqqinniarmata innuttaasunut naleqqiullutik.

Nassuerutigissavarpulli maannakkut Inatsisartut ataatsimiittarfiat mikivallaaluatsiarmat. Tassunga atatillugu eqqaasitsissutigissavarput Demokraatin siunnersuutiginikuugatsigu ajornartorsiutip aaqqiiviginissaq oqarluta Inatsisartuni ilaasortat ikilisinneqarsinnaasut, qinersinerup tulliata kingorna 25-iinnagortillugit, ullumikkutut 31-iujunnaarsillugit. Pisortat partiinut tapiissuteqartarnerannut, politikerit akissarsiaannut tamanna sipaaruteqartitsissaaq minnerunngitsumillu Inatsisartut ataatsimiittarfianni ilaasortat tattoqilliunnerat aamma aaqqiivigineqassaaq.

Naatsorsuutigisatsinnut akerliusumik Inatsisartuni amerlanerussuteqartut pingaernerutissappassuk innuttaasunit qaffasinnerunissartik innersuussutigissavarput, naalagaaffiup suliffeqarfiutai pilersaarummut ilaatinneqassasut. Tamatuma eqqarsaatingaakka Kalaallit Nunaanni politiit aamma Naalagaaffiup sinnisoqarfia. Illorsuup pioreersup iluatsup ilaa isateriarlugu ilaannaa napatinneqarpat kusanarsinnaanngilaq. Taamaattumik naalagaaffiup suliffeqarfiutanut attaveqarnissaq pitsaassagaluaqaaq.

Naggataatigut oqaatigilara kissaatiginaraluaqimmat aningasaqarniarnitta pitsaanerunissa. Taamaassimagaluarpat kissaatigut amerlanerit piviusunngortissinnaassagaluarpagut. Atuarfiit iluarsaassinaassagaluarpagut, angerlarsimaffiit aamma Inatsisartut Ataatsimiittarfiliuussimassagaluarparput peqataanik. Piviusorli puigussarinngisarput tassaavoq, pingaarnersiusariaqaratta. Demokraatinilu pingaernerutippagut meeqqat atuarfiini atuartut, ilinniartitsisut aamma inuinnaat angerlarsimaffiit politikerinut naleqqiullugit.

Taamaattumik aamma puigornagu inuppassuit ulluinnarni pisortat suliffiutaanni sulimmata sullivinni avatangiisiluttuni aamma silaannalulluinnaqqissaartuni. Taakku pingarneruteriartigit politikerit kusanartorsuarmik sanaartorusunnerat salliuutinnagu.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut itigartipparput.